

Βρυξέλλες, 20.6.2019
COM(2019) 306

LIMITED

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ**

**«ΠΑΡΟΤΙ Η ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ
ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΑΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΠΕΦΕΡΕ
ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ, Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΗΤΑΝ ΣΕ ΜΕΓΑΛΟ ΒΑΘΜΟ
ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗ»**

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ**

**«ΠΑΡΟΤΙ Η ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ
ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΑΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΠΕΦΕΡΕ
ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ, Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΗΤΑΝ ΣΕ ΜΕΓΑΛΟ ΒΑΘΜΟ
ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗ»**

ΣΥΝΟΨΗ

VII.

α) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προτεραιότητες για τις αρχικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) είχαν καθοριστεί επαρκώς σε σχέση με το τότε επίπεδο επίγνωσης όσον αφορά τα δυνητικά έργα εκτέλεσης που απαιτούνταν για την εγκατάσταση του πιλοτικού κοινού έργου. Το στάδιο εκείνο ήταν πολύ πρώιμο για να γίνουν πλήρως κατανοητά τα δυνητικά κενά στην εγκατάσταση στα οποία θα έπρεπε να επικεντρωθεί η χρηματοδότηση.

γ) Οι διαδικασίες αξιολόγησης και ανάθεσης στο πλαίσιο του ΜΣΕ διεξάγονται εξ ολοκλήρου από την Επιτροπή και τον Εκτελεστικό Οργανισμό Καινοτομίας και Δικτύων (INEA), χωρίς παρέμβαση από τους αιτούντες ούτε από το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR.

VIII. Η Επιτροπή κατανοεί τον κίνδυνο αυτόν, ο οποίος δεν αφορά ειδικά την εγκατάσταση του SESAR, και παρακολουθεί την πρόοδο των έργων από κοινού με τον INEA. Η Επιτροπή και ο INEA θα παρεμβαίνουν μέσω των διαδικασιών παρακολούθησης και επανεξέτασης που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του ΜΣΕ και στο πιλοτικό κοινό έργο.

Το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR έχει ξεκινήσει την παρακολούθηση των επιδόσεων των έργων που έχουν περατωθεί.

IX.

1) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση όπως αναφέρεται στην απάντησή της στο σχετικό τμήμα της έκθεσης.

2) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση όπως αναφέρεται στην απάντησή της στο σχετικό τμήμα της έκθεσης.

3) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση όπως αναφέρεται στην απάντησή της στο σχετικό τμήμα της έκθεσης.

4) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση όπως αναφέρεται στην απάντησή της στο σχετικό τμήμα της έκθεσης.

5) Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση όπως αναφέρεται στην απάντησή της στο σχετικό τμήμα της έκθεσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

22. Στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 409/2013 της Επιτροπής ορίζεται ότι οι συμβατικές ρυθμίσεις που καλύπτουν τα έργα εκτέλεσης τα οποία επιλέγονται για ενωσιακή χρηματοδότηση θα πρέπει να περιλαμβάνουν κυρώσεις για μη εφαρμογή προγράμματος εγκατάστασης και μη υλοποίηση έργων. Οι εν λόγω ρυθμίσεις περιλαμβάνονται στη συμφωνία-πλαίσιο επιχορήγησης στην οποία περιλαμβάνονται όλοι οι εταίροι υλοποίησης.

Οι εκτελεστικοί κανονισμοί είναι άμεσα εφαρμοστέοι στα κράτη μέλη και μπορούν να παρακολουθούνται από την Επιτροπή με διαδικασίες επί παραβάσει. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 409/2013 αποτελεί αξιόπιστο μηχανισμό επιβολής.

Όπως αναφέρεται ανωτέρω, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλλει κυρώσεις/ποινές μέσω των συμφωνιών επιχορήγησης οι οποίες διέπουν τα ενωσιακά κονδύλια που διατίθενται στα έργα εκτέλεσης.

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 26 έως 28:

Η Επιτροπή τονίζει ότι το πιλοτικό κοινό έργο (PCP) ήταν ένα πιλοτικό εγχείρημα για τη δρομολόγηση της έννοιας του κοινού έργου και τη δοκιμή της υλοποίησής του. Το PCP αποτελεί την πρώτη απόπειρα εγκατάστασης λύσεων του SESAR με συντονισμένο τρόπο μέσω εταιρικής σχέσης-πλαισίου στην οποία συμμετέχει ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων του κλάδου.

Για τον σκοπό αυτόν, ο κανονισμός για το PCP περιλαμβάνει ρήτρα επανεξέτασης η οποία έχει ως στόχο την προσαρμογή του PCP με βάση την πραγματική κατάσταση υλοποίησης των λειτουργικών δυνατοτήτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (ATM) του PCP. Η ρήτρα επανεξέτασης καθιστά δυνατή την εκ νέου αξιολόγηση, εάν είναι αναγκαία, της συμμόρφωσης των λειτουργικών δυνατοτήτων ATM με τα βασικά κριτήρια, της αξιοποίησης των υφιστάμενων κινήτρων, του κόστους και των οφελών από την υλοποίηση του PCP, της γεωγραφικής κάλυψης, των σχετικών ενδιαφερομένων και των επιδιωκόμενων ημερομηνιών υλοποίησης.

Πλαίσιο 3. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων του ΜΣΕ του 2017 (βάσει της πείρας που αποκτήθηκε από τα πρώτα έργα εκτέλεσης) εξαιρούνταν έργα τα οποία παρουσίαζαν σημαντικά προβλήματα ωριμότητας, μέσω του προσδιορισμού, στην πρόσκληση, μη επιλέξιμων οικογενειών (ειδικότερα οικογένεια 5.6.2 του προγράμματος εγκατάστασης σχετικά με τη διαλειτουργικότητα).

29. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η φάση βιομηχανικής παραγωγής αποτελεί ένα κενό μεταξύ της φάσης ανάπτυξης και της φάσης εγκατάστασης. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή υποστήριξε τη σύσταση της ομάδας συντονισμού ευρωπαϊκών προτύπων ATM (EASCG), στην οποία και συμμετέχει, ώστε να διασφαλιστεί η βελτίωση του συντονισμού και της παρακολούθησης των δραστηριοτήτων που επηρεάζουν την τυποποίηση στον τομέα της

ATM. Ειδικότερα, η ομάδα EASCG επικαιροποιεί τον ενδεικτικό οδικό χάρτη για την τυποποίηση και τη ρύθμιση (Indicative roadmap with respect to standardisation and regulation) του PCP. Επιπλέον, το πλαίσιο εγκατάστασης επιβάλλει στο όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR υποχρέωση συντονισμού με τον κλάδο παραγωγής για την αντιμετώπιση ζητημάτων βιομηχανικής παραγωγής. Το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR συνεργάζεται επίσης με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αεροπορική Ασφάλεια (EASA), τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Εξοπλισμού Πολιτικής Αεροπορίας (Eurocae) και το Νότιο Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο (ESO).

Η Επιτροπή σκοπεύει να αξιολογήσει πιθανά μέσα για την περαιτέρω διευκόλυνση των διαδικασιών βιομηχανικής παραγωγής/τυποποίησης προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη μετάβαση από τη φάση ανάπτυξης του SESAR στη φάση εγκατάστασης.

30. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η χρηματοδότηση από τον ΜΣΕ έχει στηρίξει την εγκατάσταση ώριμων συνιστωσών ή προαπαιτούμενων των αναφερόμενων τεχνολογιών. Στο πρόγραμμα ΜΣΕ αναφέρεται ότι, στο πλαίσιο της προτεραιότητας SES-SESAR, μεταξύ των δράσεων μπορεί να περιλαμβάνονται προαπαιτούμενα, προπαρασκευαστικές δραστηριότητες (για παράδειγμα υποστήριξη της βιομηχανικής παραγωγής των λειτουργικών δυνατοτήτων ATM που προσδιορίζονται στα κοινά έργα) και πρόσθετες δραστηριότητες επικύρωσης οι οποίες είτε δεν καλύπτονται από την κοινή επιχείρηση SESAR είτε δεν λαμβάνουν ήδη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.

Κατά συνέπεια, οι δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ πληρούσαν τα κριτήρια ωριμότητας.

31. Η Επιτροπή είχε αξιολογήσει την ανάγκη για συγχρονισμένη εγκατάσταση βάσει των κριτηρίων του άρθρου 4 παράγραφος 5. Η ανάγκη για κάθε λειτουργική δυνατότητα ATM επεξηγείται στο παράρτημα του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 716/2014 της Επιτροπής.

Η ανάγκη συγχρονισμού περιγράφεται περαιτέρω και αιτιολογείται για συγκεκριμένα έργα στο πρόγραμμα εγκατάστασης.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, και παρά τη συμβολή τους στις επιδόσεις της ATM, η πείρα που έχει αποκτηθεί από την εγκατάσταση ορισμένων λειτουργικών δυνατοτήτων ή επιμέρους λειτουργικών δυνατοτήτων του PCP μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση την πραγματική ανάγκη για συγχρονισμένη εγκατάστασή τους. Η αξιολόγηση αυτή, βάσει της παρακολούθησης της διαδικασίας εγκατάστασης από το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR, αποτελεί μέρος της διαδικασίας επανεξέτασης του PCP και δεν αμφισβητεί τη συνολική ερμηνεία της διάταξης.

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 32 και 33:

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγχρονισμένη εγκατάσταση ήταν απαραίτητη και επωφελής όσον αφορά τις λειτουργικές δυνατότητες ATM 1 και 2 για τους συγκεκριμένους αερολιμένες που είχαν προσδιοριστεί στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 716/2014.

Οι εν λόγω λειτουργικές δυνατότητες συμβάλλουν στον συγχρονισμό των επενδύσεων των διαφόρων ενδιαφερομένων (φορείς παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας –ANSP–, αερολιμένες, χρήστες του εναέριου χώρου). Τα έργα αυτά αύξησαν την ασφάλεια και τη

χωρητικότητα των αερολιμένων και των τερματικών περιοχών ελιγμών με αλυσιδωτά αποτελέσματα για το συνολικό δίκτυο.

Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι ακόμη και τα έργα εκτέλεσης που πραγματοποιούνται από μεμονωμένους ενδιαφερομένους συντονίζονται από το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR και –παρότι ο αντίκτυπος είναι μειωμένος σε σχέση με τα έργα πολλαπλών ενδιαφερομένων– επωφελούνται από τις δραστηριότητες συγχρονισμού.

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 35 έως 39:

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενωσιακή χρηματοδότηση για την εγκατάσταση ήταν απαραίτητη για την επίτευξη των επενδύσεων.

Η χρηματοδότηση χορηγήθηκε σε έργα PCP σύμφωνα με τους κανόνες και τις προτεραιότητες που καθορίζονται στο πρόγραμμα ΜΣΕ και στο πλαίσιο τακτικής διαδικασίας επιλογής η οποία περιλαμβάνει τρία επίπεδα αξιολόγησης. Η πρόταση για τη χορήγηση επιχορηγήσεων εγκρίθηκε επίσης από τα κράτη μέλη μέσω της επιτροπής συντονισμού ΜΣΕ.

Σκοπός της ενωσιακής χρηματοδότησης ήταν να συμβάλει στον συγχρονισμό της εγκατάστασης των λειτουργικών δυνατοτήτων και, επομένως, στην παροχή κινήτρων στους ενδιαφερομένους για τον συντονισμό των προσπαθειών και των επενδύσεών τους.

38.

α) Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το πρώτο σύνολο λειτουργικών δυνατοτήτων ATM οι οποίες προέρχονταν από το πρώτο πρόγραμμα της φάσης ανάπτυξης του SESAR (2007-2013) απευθυνόταν ως επί το πλείστον σε ενδιαφερομένους εδάφους.

Η προσέγγιση αυτή υποστηρίχθηκε από τους χρήστες του εναέριου χώρου, καθώς αποτελούσαν εντέλει τους πρωταρχικούς τελικούς αποδέκτες αυτού του πρώτου γύρου επενδύσεων σε επίγειο εξοπλισμό.

Το PCP δεν αντιπροσωπεύει το πλήρες πεδίο εφαρμογής της εγκατάστασης του SESAR, για την οποία ο ΜΣΕ διέθεσε 2,5 δισ. EUR.

β) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το προβλεπόμενο κονδύλιο προοριζόταν να καλύψει και «άλλα έργα», καθώς και τις δράσεις στήριξης του προγράμματος. Δεν υπήρχε λόγος να μειωθεί το κονδύλιο, μεταξύ άλλων διότι είχαν προβλεφθεί άλλα κοινά έργα.

Για τον λόγο αυτόν, η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι ο κίνδυνος εμφάνισης του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης δεν είναι υψηλός.

39. Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 38 στοιχείο α).

45. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το πλαίσιο εγκατάστασης και η σχετική ενωσιακή χρηματοδότηση εξυπηρέτησαν τον σκοπό της επίσπευσης της εγκατάστασης των λύσεων SESAR, της προώθησης του συντονισμού και της διασφάλισης της ευθυγράμμισης των προσπαθειών και των επενδύσεων σύμφωνα με το πρόγραμμα εγκατάστασης.

Η ανάπτυξη έργων υποδομών μεγάλης κλίμακας απαιτεί πρόβλεψη του σχεδιασμού. Ως εκ τούτου, αποτελεί κοινό χαρακτηριστικό των έργων που χρηματοδοτούνται από τον ΜΣΕ η φάση της λήψης απόφασης να προηγείται των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 46 και 47:

Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι ANSP υποχρεούνται να αφαιρούν τις ενωσιακές επιχορηγήσεις από την οικεία βάση κόστους. Η αρχή αυτή μετριάξει τον κίνδυνο διπλής χρηματοδότησης. Παρότι η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι επί του παρόντος δεν αφαιρούν όλοι οι ANSP τις ενωσιακές επιχορηγήσεις από τη βάση κόστους, θα υποχρεωθούν ωστόσο να το πράξουν. Για τον σκοπό αυτόν καταρτίζονται κατευθυντήριες γραμμές σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

48. Η Επιτροπή τονίζει ότι η έκπτωση των εσόδων που λαμβάνονται από δημόσιες αρχές αποτελεί δηλωμένο στόχο του συστήματος χρέωσης.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η έκπτωση των κονδυλίων από τη βάση κόστους δεν μπορεί να χαρακτηριστεί «μεταβίβαση των επιχορηγήσεων» στους χρήστες του εναέριου χώρου. Η βάση κόστους για τα τέλη αεροναυτιλίας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιούν οι ANSP. Κάθε δημόσια χρηματοδότηση που λαμβάνεται για υποδομές ATM μειώνει τις πραγματικές δαπάνες τις οποίες πραγματοποιούν οι ANSP και η μείωση αυτή θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στον υπολογισμό των τελών.

Σκοπός της έκπτωσης από τη βάση κόστους είναι να διασφαλιστεί ότι οι χρήστες δεν πληρώνουν δύο φορές για τις επενδύσεις εγκατάστασης. Δεν πρόκειται για οικονομικό όφελος και δεν συνδέεται με τη συμμόρφωση ή μη συμμόρφωση των χρηστών του εναέριου χώρου προς τις λειτουργικές δυνατότητες του PCP τις οποίες οι ANSP οφείλουν να εγκαταστήσουν.

50.

α) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το PCP είναι πιλοτικό έργο που σχεδιάστηκε το 2014.

Το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης διορίστηκε στις 5 Δεκεμβρίου 2014 και την ίδια ημέρα δημοσιεύθηκε προκαταρκτικό πρόγραμμα εγκατάστασης.

β) Η Επιτροπή τονίζει ότι η ενωσιακή χρηματοδότηση χορηγήθηκε μέσω ενδεδειγμένης διαδικασίας επιλογής βάσει καθορισμένων κριτηρίων χορήγησης. Οι προτάσεις αξιολογήθηκαν από εξωτερικούς και εσωτερικούς εμπειρογνώμονες, όπως συμβαίνει με όλες τις προτάσεις που υποβάλλονται στο πλαίσιο του ΜΣΕ. Εν προκειμένω, το μέγεθος του αιτούντος δεν αποτέλεσε κριτήριο επιλογής.

γ) Τα έργα αυτά προέρχονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 716/2014 (κανονισμό για τα PCP)— στον οποίον περιγράφονται επίσης βασικές προϋποθέσεις των λειτουργικών δυνατοτήτων ATM που θεωρούνται απαραίτητες για την υλοποίησή τους, αν και δεν

αναφέρονται ρητά ως εμπόδια στο πεδίο εφαρμογής του PCP. Οι βασικές αυτές προϋποθέσεις και άλλοι παράγοντες διευκόλυνσης προσδιορίζονται στο πρόγραμμα εγκατάστασης και, συνεπώς, είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση.

51. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η χρηματοδότηση από τον ΜΣΕ αποσκοπεί, εν γένει, στη στήριξη της υλοποίησης του SES και του SESAR. Η χρηματοδότηση «άλλων έργων» έχει στηρίξει την εγκατάσταση σημαντικών τεχνολογιών (όπως ικανότητες εξοπλισμού 8,33 kHz και πλοήγησης βάσει επιδόσεων – PBN) οι οποίες συμβάλλουν ουσιαστικά στην εναρμόνιση του ευρωπαϊκού δικτύου ATM.

52. Η ανάγκη εστίασης σε συγκεκριμένα κενά κατέστη εμφανής καθώς εξελίσσονταν τα έργα και προχώρουσε η διαδικασία παρακολούθησης από το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR.

Παρότι η περαιτέρω ιεράρχηση προτεραιοτήτων την περίοδο 2016-2017 επέφερε βελτίωση της αποτελεσματικότητας της χρηματοδότησης από τον ΜΣΕ, αυτό δεν συνεπάγεται ότι η χρηματοδότηση που χορηγήθηκε το 2014 και το 2015 δεν ήταν αποτελεσματική, δεδομένου ότι όλα τα υποβληθέντα έργα στόχευαν στην υλοποίηση του PCP.

55. Η «ομαδοποίηση των αιτήσεων» αποτελεί προαιρετικό διοικητικό εργαλείο για τη διευκόλυνση της χορήγησης μεγάλων επιχορηγήσεων σε πολλαπλούς ενδιαφερομένους στο πλαίσιο του ΜΣΕ. Δεν αποτελεί απαίτηση για τον συγχρονισμό των κοινών έργων που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 409/2013.

α) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 409/2013 καθορίζει το πλαίσιο για τον συγχρονισμό της εγκατάστασης κοινών έργων. Αναθέτει την ευθύνη ανάπτυξης και υλοποίησης του προγράμματος εγκατάστασης στο όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR. Το πρόγραμμα εγκατάστασης περιλαμβάνει ολοκληρωμένο σχέδιο εργασιών το οποίο οργανώνει όλες τις δραστηριότητες που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των κοινών έργων με «έργα εκτέλεσης», προσδιορίζοντας μεταξύ άλλων τους επιχειρησιακούς ενδιαφερομένους που είναι υπεύθυνοι για την εκτέλεσή τους. Η ομαδοποίηση των έργων εκτέλεσης του SESAR αποτελεί πρόσθετο μέσο, το οποίο εφαρμόζεται από το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR, για τον συντονισμό των έργων αυτών στο πλαίσιο των επιχορηγήσεων του ΜΣΕ. Για παράδειγμα, μια προσέγγιση όσον αφορά την ομαδοποίηση είναι η ομαδοποίηση έργων που έχουν παρόμοια διάρκεια. Με τον τρόπο αυτόν αποφεύγεται για τα έργα μικρότερης διάρκειας η αναμονή της περάτωσης έργων μεγαλύτερης διάρκειας πριν να υποβληθεί αίτηση τελικής πληρωμής.

β) Η Επιτροπή θεωρεί ότι το γεγονός πως τα έργα υλοποιήθηκαν από μεμονωμένα ενδιαφερόμενα μέρη δεν είναι επιζήμιο για τον συντονισμό της δράσης. Ο συντονισμός/συγχρονισμός που απαιτείται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 409/2013 επιτυγχάνεται κυρίως μέσω του προγράμματος εγκατάστασης, των ρυθμίσεων της συμφωνίας-πλασιού εταιρικής σχέσης και των μηχανισμών παρακολούθησης και σχεδιασμού που έχουν δημιουργηθεί και εφαρμόζονται από το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο συγχρονισμός των επενδύσεων και της εγκατάστασης δεν επιτυγχάνεται μέσω ομαδοποίησης. Η ομαδοποίηση και η σύνδεση των έργων σε ομάδες δράσης θεωρείται ως η πλέον αποτελεσματική και ομαλή από διοικητική άποψη διαδικασία.

γ) Τα έργα οργανώνονται σε ομάδες βάσει της συμφωνίας-πλαίσιου εταιρικής σχέσης και όλα τα έργα συντονίζονται από το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR προκειμένου να εξασφαλίζεται συγχρονισμένη υλοποίηση.

Παρότι, καταρχήν, τα έργα αυτά ενδέχεται να επωφελούνται από συγχρονισμένη υλοποίηση βάσει του ΜΣΕ, δεν χρειάζεται να εκτελούνται όλες οι παρόμοιες πρωτοβουλίες στο πλαίσιο ενός έργου πολλαπλών ενδιαφερομένων: ανάλογα με τα συγκεκριμένα τεχνολογικά στοιχεία προς εγκατάσταση, η Επιτροπή θεωρεί ότι ενδείκνυται περισσότερο η υλοποίηση μεμονωμένων πρωτοβουλιών, εφόσον συντονίζονται από το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR.

56. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το επίπεδο λεπτομέρειας των αιτήσεων επαρκεί για την αξιολόγηση των προτάσεων από τους εμπειρογνώμονες, ακόμη και αν οι λεπτομέρειες παρουσιάζονται με συνοπτικό τρόπο.

α) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι 5 έργα εκτέλεσης από ένα δείγμα 8 έργων αφορούσαν μία οικογένεια, και συγκεκριμένα την οικογένεια 3.2.1 «Αναβάθμιση των συστημάτων ATM για την υποστήριξη των απευθείας διαδρομών και του εναέριου χώρου ελεύθερων διαδρομών».

Η οικογένεια αυτή στηρίζει συγκεκριμένα αναβαθμίσεις του συστήματος ATM σύμφωνα με το πρόγραμμα εγκατάστασης.

Επιπλέον, δύο από τα έργα εκτέλεσης του δείγματος δεν αφορούν την ανανέωση του οικείου συστήματος ATM.

57. Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 55.

60. Η Επιτροπή τονίζει το γεγονός ότι το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR απλώς ελέγχει τις αιτήσεις και μπορεί μόνο να συμβουλευσει τους δυνητικούς αιτούντες να αναθεωρήσουν τις αιτήσεις τους ή να τις υποβάλουν στην κατηγορία «άλλα έργα».

α) Το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR ενεργεί ως συντονιστής των έργων εκτέλεσης όπως αναφέρεται στη συμφωνία-πλαίσιο εταιρικής σχέσης.

β) Ανεξάρτητα από τη δυνατότητα βελτίωσης της καταγραφής των ανταλλαγών μεταξύ της συμμαχίας για την εγκατάσταση του SESAR (SDA) και των αιτούντων, η SDA έχει θέσει σε εφαρμογή μια ολοκληρωμένη διαδικασία διαβουλεύσεων πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την υποβολή των αιτήσεων.

Η διαδικασία έχει ως αποτέλεσμα την υποβολή υπογεγραμμένων και εγκεκριμένων αιτήσεων.

δ) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ανακατανομή δεν αποφασίστηκε μονομερώς από την SDA. Πραγματοποιήθηκε υπό την εποπτεία του INEA προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους κανόνες του ΜΣΕ.

Πλαίσιο 6. Καθώς ούτε η Επιτροπή ούτε ο INEA έλαβαν από υποψηφίους ή τα αντίστοιχα κράτη μέλη καταγγελίες για αποκλεισμό έργων ή μερών έργων, η Επιτροπή θεωρεί ότι η τελική υποβολή των αιτήσεων δεν αμφισβητήθηκε. Σε κάθε περίπτωση, το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR μπορούσε μόνο να παράσχει συμβουλές στους

δυναμικούς υποψηφίους σχετικά με την υποβολή των έργων τους. Ωστόσο, οι υποψήφιοι μπορούν επίσης να υποβάλουν τις αιτήσεις τους στην κατηγορία «άλλο έργο».

Ωστόσο, η Επιτροπή συμφωνεί ότι το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR θα πρέπει να τηρεί συστηματικό αρχείο των λόγων αποκλεισμού και των ανταλλαγών με τους δυναμικούς υποψηφίους.

68.

γ) Το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR αναπτύσσει εργαλείο για τη μέτρηση της συμβολής στις επιδόσεις.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 71 και 72:

Οι εκτελεστικοί κανονισμοί είναι άμεσα εφαρμοστέοι στα κράτη μέλη και μπορούν να παρακολουθούνται από την Επιτροπή με διαδικασίες επί παραβάσει. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 409/2013 αποτελεί αξιόπιστο μηχανισμό επιβολής.

Η Επιτροπή τονίζει ότι το PCP ήταν ένα πιλοτικό εγχείρημα για τη δρομολόγηση της έννοιας του κοινού έργου και τη δοκιμή της υλοποίησής του. Το PCP αποτελεί την πρώτη απόπειρα εγκατάστασης λύσεων του SESAR με συντονισμένο τρόπο μέσω εταιρικής σχέσης-πλαισίου στην οποία συμμετέχει ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων του κλάδου.

Για τον σκοπό αυτόν, ο κανονισμός για το PCP περιλαμβάνει ρήτρα επανεξέτασης η οποία έχει ως στόχο την προσαρμογή του PCP με βάση την πραγματική κατάσταση υλοποίησης των λειτουργικών δυνατοτήτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (ATM) του PCP.

Η Επιτροπή θεωρεί επιπλέον ότι η ενωσιακή χρηματοδότηση για τη στήριξη της εγκατάστασης του SESAR είχε αποδείξει την προστιθέμενη αξία της όσον αφορά τη δημιουργία σημαντικής μόχλευσης, τη δημιουργία επαφών μεταξύ των φορέων για τον συγχρονισμό των επενδύσεων και των προσπαθειών και τη διασφάλιση της συνέχειας με τη φάση ανάπτυξης.

Σύσταση 1 – Βελτίωση της εστίασης των κοινών έργων

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση ότι θα πρέπει να βελτιωθεί η εστίαση των κοινών έργων. Η διαδικασία επανεξέτασης του PCP, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη, θα καταστήσει δυνατή την καλύτερη προσαρμογή του PCP στις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 409/2013.

Ωστόσο, η ενέργεια αυτή δεν μπορεί να ολοκληρωθεί πριν από τα τέλη του 2021 διότι απαιτεί τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Σύσταση 2 – Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των κοινών έργων

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή σκοπεύει να προτείνει την υποχρεωτική διαφοροποίηση των τελών ως μηχανισμό παροχής κινήτρων στο πλαίσιο του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/317.

73. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το πλαίσιο εγκατάστασης και η σχετική ενωσιακή χρηματοδότηση εξυπηρέτησαν τον σκοπό της επίσπευσης της εγκατάστασης των λύσεων SESAR, της προώθησης του συντονισμού και της διασφάλισης της ευθυγράμμισης των προσπαθειών και των επενδύσεων σύμφωνα με το πρόγραμμα εγκατάστασης.

Η χρηματοδότηση χορηγήθηκε σε έργα PCP σύμφωνα με τους κανόνες και τις προτεραιότητες που καθορίζονται στο πρόγραμμα ΜΣΕ και στο πλαίσιο ενδεδειγμένης διαδικασίας επιλογής.

Η στόχευση των ενδιαφερομένων εδάφους στο PCP ήταν άμεση συνέπεια της επείγουσας ανάγκης για αναβάθμιση των επίγειων υποδομών. Η προσέγγιση αυτή υποστηρίχθηκε από τους χρήστες του εναέριου χώρου.

Η έκπτωση των εσόδων που λαμβάνονται από δημόσιες αρχές αποτελεί δηλωμένο στόχο του συστήματος χρέωσης και αποσκοπεί στο να διασφαλιστεί ότι οι χρήστες δεν πληρώνουν δύο φορές για επενδύσεις εγκατάστασης.

Σύσταση 3 – Επανεξέταση της ενωσιακής χρηματοδοτικής στήριξης για τον εκσυγχρονισμό της ATM

α) Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Θα εφαρμόσει το δεύτερο σημείο στην περίπτωση ενδεχόμενης τελευταίας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων ΜΣΕ βάσει του δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020.

β) Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Έχει ήδη προτείνει να συνεχιστεί η χρηματοδότηση της εγκατάστασης του SESAR στο πλαίσιο του ΜΣΕ2. Ωστόσο, η συνέχιση και το μελλοντικό δημοσιονομικό κονδύλιο δεν αποφασίζονται από την Επιτροπή αλλά από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Στα πολυετή προγράμματα εργασίας θα συμπεριληφθούν αναλυτικές αιτιολογήσεις κατά περίπτωση.

74.

α) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το PCP είναι πιλοτικό έργο που σχεδιάστηκε το 2014. Οι λειτουργικές δυνατότητες ATM του PCP είχαν ήδη προσδιοριστεί ως προτεραιότητες στην πρόσκληση του 2014.

Η ανάγκη εστίασης σε συγκεκριμένα κενά κατέστη εμφανής καθώς εξελίσσονταν τα έργα και προχώρουσε η διαδικασία παρακολούθησης από το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR.

Παρότι η περαιτέρω ιεράρχηση προτεραιοτήτων την περίοδο 2016-2017 επέφερε βελτίωση της αποτελεσματικότητας της χρηματοδότησης από τον ΜΣΕ, αυτό δεν συνεπάγεται ότι η χρηματοδότηση που χορηγήθηκε το 2014 και το 2015 δεν ήταν αποτελεσματική, δεδομένου ότι όλα τα υποβληθέντα έργα στόχευαν στην υλοποίηση του PCP.

β) Η «ομαδοποίηση των αιτήσεων» αποτελεί προαιρετικό διοικητικό εργαλείο για τη διευκόλυνση της χορήγησης μεγάλων επιχορηγήσεων σε πολλαπλούς ενδιαφερομένους στο πλαίσιο του ΜΣΕ. Δεν αποτελεί απαίτηση για τον συγχρονισμό κοινών έργων.

γ) Το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης ελέγχει μόνο τις αιτήσεις και παρέχει συμβουλές στους δυνητικούς αιτούντες. Παρότι η καταγραφή των ανταλλαγών μεταξύ του οργάνου διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR και των αιτούντων θα μπορούσε να βελτιωθεί, εφαρμόζεται ολοκληρωμένη διαδικασία διαβουλεύσεων πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την υποβολή των αιτήσεων.

Σύσταση 4 – Επανεξέταση και επισημοποίηση της προετοιμασίας και υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης

α) Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

β) Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

75. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι ο κανονισμός για το PCP περιέχει ρήτρα επανεξέτασης η οποία έχει ως στόχο την προσαρμογή του PCP με βάση την πραγματική κατάσταση υλοποίησης των λειτουργικών δυνατοτήτων ATM του PCP. Η Επιτροπή ξεκίνησε την επανεξέταση αυτή το 2018.

Σύσταση 5 – Διασφάλιση κατάλληλης παρακολούθησης της βελτίωσης των επιδόσεων μέσω του εκσυγχρονισμού της ATM

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Παρότι μπορεί να διασφαλίσει τη διενέργεια κατάλληλης παρακολούθησης, δεν μπορεί να εξασφαλίσει ότι ο εκσυγχρονισμός θα αποφέρει την επιδιωκόμενη βελτίωση, διότι αυτό εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιοτήτων των οικονομικών φορέων.

Το όργανο διαχείρισης της εγκατάστασης του SESAR έχει αρχίσει να παρακολουθεί τη βελτίωση των επιδόσεων που προέκυψε από έργα που έχουν ολοκληρωθεί. Για την επίτευξη και τη μέτρηση της βελτίωσης θα απαιτηθεί περισσότερος χρόνος και οποιαδήποτε σύνδεση με τον μηχανισμό επιδόσεων για βελτιώσεις σε επίπεδο δικτύου θα είναι συναφής μόνο για την επόμενη περίοδο αναφοράς.